

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 756/2014-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť N. H. a M. K., zastúpených advokátom JUDr. Michalom Krutekom, Hlavná 11, Trnava, ktorou namietajú porušenie

svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3 T 62/2013 z 30. mája 2013,

svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 5/2014 z 26. februára 2014,

svojich základných práv podľa čl. 21 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. OS PB-V-21-1/2012-0 Tp/268/2012 z 8. novembra 2012, ako aj

práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy pri obmedzení ich osobnej slobody 8. novembra 2012 v spojení s postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 62/2013, v spojení s postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 64/2013 a tiež v spojení

s postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. H. a M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2014 doručená sťažnosť N. H. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a M. K. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“, spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie

svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 62/2013 z 30. mája 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“),

svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 5/2014 z 26. februára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“),

svojich základných práv podľa čl. 21 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom Okresného súdu Považská Bystrica (sťažovatelia v petite síce uvádzajú „okresný súd“, z priloženej dokumentácie ale zjavne vyplýva, že ide o omyl, správne má byť „Okresný súd Považská Bystrica“, pozn.) sp. zn. OS PB-V-21-1/2012-0 Tp/268/2012 z 8. novembra 2012 (ďalej aj „napadnutý príkaz“), ako aj

práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru postupom príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy pri obmedzení ich osobnej slobody 8. novembra 2012 (ďalej aj „napadnutý postup príslušníka“) v spojení s postupom

okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 62/2013, v spojení s postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 64/2013 a tiež v spojení s postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 5/2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 62/2013 z 30. mája 2013 uznaní za vinných z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva, za čo im okrem iného boli uložené tresty odňatia slobody v trvaní osem rokov.

Zo sťažnosti tiež vyplýva, že vo vzťahu k vine sťažovateľov senát okresného súdu v zmysle § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal ich vyhlásenie o tom, že sa cítia byť vinní zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, a preto dokazovanie bolo následne vykonávané len vo vzťahu k výrokom o treste.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal odvolanie len prokurátor, a to vo vzťahu k výroku o treste jednotlivých sťažovateľov. O odvolaní prokurátora rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 To 64/2013 z 24. júla 2013 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o treste odňatia slobody, o spôsobe jeho výkonu, o ochrannom dohľade a u sťažovateľa v 1. rade aj vo výroku o treste prepadnutia veci zrušil a sťažovateľom okrem iného uložil tresty odňatia slobody v trvaní jedenásť rokov.

Napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 To 64/2013 z 24. júla 2013 napadli sťažovatelia dovolaním z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (rozhodovanie súdu v nezákonnom zložení) sťažovatelia uviedli, že senát okresného súdu rozhodoval v inom zložení na neverejnom zasadnutí konanom 10. mája 2013 a v inom zložení na hlavnom pojednávaní konanom 30. mája 2013.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu) sťažovatelia namietali absenciu návrhu prokurátora na vykonanie domovej prehliadky, ako aj nezákonnosť obmedzenia ich osobnej slobody pri zadržaní príslušníkmi Kriminálneho úradu finančnej správy, ktorí podľa ich názoru neboli na takýto úkon oprávnení. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tdo 5/2014 z 26. februára 2014 dovolanie sťažovateľov podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dovolacími námietkami sťažovateľov, ktoré sa týkali nezákonného zloženia okresného súdu, sa najvyšší súd s poukazom na § 257 ods. 5 Trestného poriadku a § 372 Trestného poriadku vôbec nezaoberal, keďže právoplatné rozhodnutie je v tomto rozsahu nenapadnuteľné dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolacím námietkam sťažovateľov podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd dospel k záveru, že označený dovolací dôvod nebol naplnený, pričom v napadnutom uznesení okrem iného uviedol:

„... Zadržanie a obmedzenie osobnej slobody podozrivých N. H., N. D. a M. K. prebehlo v súlade so zákonom, po predchádzajúcom súhlase prokurátora v zmysle § 85 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku (č. l. 28 až 45). Následne došlo k odovzdaniu zadržaných osôb vyšetrovateľovi. Obmedzenie osobnej slobody podľa tohto odseku je možné, ak ide o osobu skutočne pristihnutú pri trestnom čine alebo bezprostredne po ňom, vo vzťahu ku ktorej treba zistiť jej totožnosť, zabrániť jej úteku alebo zaistiť dôkazy. Ďalšou podmienkou aplikácie tohto odseku je bezodkladné odovzдание takejto osoby niektorému z orgánov uvedených v druhej vete, prípadne to týmto orgánom bez meškania oznámiť. To znamená, že aj príslušník Kriminálneho úradu finančnej správy mohol vykonať úkon zadržania a obmedzenia osobnej slobody (§ 21 ods. 1 písm. c/, § 21 ods. 3 zák. č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Neopodstatnená je námietka obvinených, že príkaz na domovú prehliadku nebol realizovaný na základe návrhu prokurátora.

Dovolací súd zistil, že podnet na predloženie návrhu na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky bol vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Považskej Bystrici dňa 7. novembra 2012 predložený Okresnej prokuratúre v Považskej Bystrici (č. l. 363). Následne boli príkazy na domovú prehliadku, prehliadku iných priestorov a pozemkov vydané sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Považská Bystrica na návrh prokurátora Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici, ako vyplýva z obsahu príkazov ako aj vyjadrenia krajského prokurátora k dovolaniu.“

Sťažovatelia vo vzťahu k postupu okresného súdu predovšetkým namietajú porušenie svojho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy z dôvodu, že senát okresného súdu rozhodoval v inom zložení na neverejnom zasadnutí konanom 10. mája 2013 a v inom zložení na hlavnom pojednávaní konanom 30. mája 2013. V tejto súvislosti sťažovatelia formulujú výhrady aj proti najvyššiemu súdu z dôvodu, že sa meritórne nezaoberal s ich námietkou, že okresný súd konal a rozhodoval v nezákonnom zložení [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] a ich dovolanie považoval za neprípustné. Sťažovatelia v tejto súvislosti argumentujú aj tým, že v inej trestnej veci najvyšší súd dovolanie podané okrem iného aj z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (súd rozhodoval v nezákonnom zložení) meritórne prerokoval a dovolaniu vyhovel; ide o rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 23/2013 zo 16. októbra 2013. Takýmto postupom najvyšší súd podľa tvrdenia sťažovateľov porušil princíp právnej istoty, keďže v obdobnej veci rozhodol diametrálne odlišne. Ide o jedinú námietku sťažovateľov smerujúcu proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

Sťažovatelia vo vzťahu k okresnému súdu tiež namietajú, že v spisovom materiáli sa nenachádza návrh prokurátora na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky a že teda v ich trestnej veci absentuje zákonom požadovaný návrh na vydanie príkazu na domovú prehliadku podľa § 100 ods. 1 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k napadnutému príkazu zo sťažnosti i priloženej dokumentácie vyplýva, že ho Okresný súd Považská Bystrica vydal na vykonanie domovej prehliadky z dôvodu podozrenia sťažovateľov z drogovej trestnej činnosti. Sťažovatelia boli zaistení

príslušníkom Kriminálneho úradu finančnej správy, pričom ako dôvod ich zaistenia sa v záznamoch uvádza „*Podozrenie zo spáchania trestnej činnosti a na zabránenie úteku alebo zaistenie dôkazov*“. Sťažovatelia považujú obmedzenie svojej osobnej slobody podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za nezlučiteľné s čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru. Napadnutý príkaz podľa ich tvrdenia neobsahoval konkrétne mená osôb, ktoré mali byť pri uskutočňovaní napadnutého príkazu zaistené, aj keď ich totožnosť už bola známa. Sťažovatelia v tejto súvislosti v sťažnosti uvádzajú:

„... Na základe hore uvedeného sme toho názoru, že nesprávnym konaním príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy a neuvedením osôb, ktoré mali byť príkazom na domovú prehliadku zaistené, došlo k porušeniu práva na osobnú slobodu garantovanú čl. 5 ods. 1 písm. c/ dohovoru Kemmache v. France 1994 (17261/91) a Van der Leer v. Netherlands A 170 – A 1990 (§§ 22 – 24) a s poukazom na skutočnosť, že všetky výsluchy sťažovateľov ako aj procesné úkony na ktorých participovali, boli realizované v režime obmedzenia osobnej slobody, došlo k porušeniu práva zákazu sebaobvinenia garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru Saunders vs. United Kingdom a Heaney and McGuinness v. Ireland.

... Právo obhajovať sa sám garantované čl. 6 ods. 3 písm. c/ dohovoru bolo nezákonným obmedzením osobnej slobody porušené.“

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd o ich sťažnosti takto rozhodol:

«I. Právo sťažovateľov na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím Okresného súdu Trenčín č. 3 T/62/2013 zo dňa 30. 05. 2013 porušené bolo.

II. Rozsudok Okresného súdu Trenčín 3 T/62/2013 zo dňa 30. 05. 2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín č. 3 To/64/2013 zo dňa 24. 07. 2013 a v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. 3 Tdo 5/2014 zo dňa 26. 02. 2014 sa zrušujú a Okresnému súdu Trenčín sa prikazuje, aby vo veci znovu konal a rozhodol a sťažovatelia sa z výkonu trestu odňatia slobody okamžite prepúšťajú.

III. Právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (princípom právnej istoty) rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. 3 Tdo 5/2014 zo dňa 26. 02. 2014 porušené bolo.

IV. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3 Tdo 5/2014 zo dňa 26. 02. 2014 sa zrušuje a Najvyššieho súdu SR sa prikazuje, aby vo veci znovu konal a rozhodol a sťažovatelia sa z výkonu trestu odňatia slobody okamžite prepúšťajú.

V. Právo sťažovateľov na ochranu domovej slobody podľa čl. 21 ods. 1 a ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 1 a ods. 2 dohovoru a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru príkazom Okresného súdu Trenčín OS PB-V-21-1/2012-0 Tp/628/2012 (správne má byť „OS PB-V-21-1/2012-0 Tp/268/2012“, pozn.) zo dňa 08. 11. 2012 porušené bolo.

VI. Príkaz Okresného súdu Trenčín OS PB-V-21-1/2012-0 Tp/628/2012 (správne má byť „OS PB- V-21-1/2012-0 Tp/268/2012“, pozn.) zo dňa 08. 11. 2012 sa zrušuje.

VII. Právo sťažovateľov na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. c/dohovoru, právo zákazu sebaobvinenia podľa čl. 6 ods. 1 a práva obhajovať sa sám podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. c/ dohovoru postupom príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy pri obmedzení osobnej slobody sťažovateľov dňa 08. 11. 2012 v spojení s postupom Okresného súdu Trenčín vo veci 3 T/62/2013 v spojení s postupom Krajského súdu Trenčín č. 3 To/64/2013 zo dňa 24. 07. 2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3 Tdo 5/2014 zo dňa 26. 02. 2014 porušené bolo.

VIII. Každému sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- eur, ktoré je povinný Najvyšší súd SR vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IX. Každému sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- eur, ktoré je povinný Okresný súd Trenčín vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

X. Každému sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- eur, ktoré je povinný Krajského súdu Trenčín vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XI. Sťažovateľom sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby, a to prípravu a prevzatie zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti v celkovej

výške 507,88 eur a dva krát režijný paušál v celkovej výške 16,08 eur, ktoré je povinný Najvyšší súd SR, Okresný súd Trenčín a Krajského súdu Trenčín spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to k rukám právneho zástupcu sťažovateľov.»

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu

V súvislosti s touto časťou sťažnostnej argumentácie a konkrétnymi okolnosťami trestnej veci sťažovateľov ústavný súd poukazuje na príslušné ustanovenia Trestného poriadku.

Podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že

- a) je nevinný,
- b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe,
- c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

Podľa § 257 ods. 2 Trestného poriadku predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

Podľa § 257 ods. 3 Trestného poriadku má obžalovaný obhajcu, môže sa s ním pred vyhlásením podľa odseku 1 radiť.

Podľa § 257 ods. 4 Trestného poriadku ak to vyžadujú okolnosti prípadu, záujem verejnosti alebo obžalovaného, môže súd obžalovanému povoliť, aby namiesto vyhlásenia, že je vinný, vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia bude považovať za priznanie spáchania skutku. O tom musí byť obžalovaný poučený.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 257 ods. 6 Trestného poriadku pred rozhodnutím súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, ako aj pred rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa odseku 4, súd zistí stanovisko prokurátora, poškodeného a zúčastnenej osoby, ak sú prítomní na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku súd po vyhlásení obžalovaného podľa odseku 5 rozhodne uznesením, či toto vyhlásenie obžalovaného prijíma alebo neprijíma.

Podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevyklučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Vychádzajúc zo sťažnosti a priloženej dokumentácie, ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že sťažovatelia v posudzovanej trestnej veci svoju vinu pred súdom priznali, keďže urobili vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pričom boli riadne poučení o všetkých následkoch tohto vyhlásenia v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku.

Sťažovatelia ani len netvrdia, o to menej preukazujú, že v čase konania hlavného pojednávania, na ktorom predmetné vyhlásenie o tom, že sú vinní zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, urobili, im neboli známe skutočnosti, ktoré tvoria obsah ich sťažnostných námietok. Rovnako neuvádzajú nijaké konkrétne a špecifické dôvody, pre ktoré by na ich vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nemal prihliadať aj ústavný súd pri rozhodovaní o ich sťažnosti. Sťažovatelia taktiež netvrdia a ani ničím nepreukazujú, že by neboli poučení o následkoch a dôsledkoch predmetného vyhlásenia, prípadne, že im dostatočne neporozumeli.

V nadväznosti na uvedené skutkové okolnosti ústavný súd považuje za vhodné poukázať na právne názory najvyššieho súdu vyslovené v jeho rozsudku sp. zn. 2 To 5/2011 zo 7. februára 2012 k inštitútu uznania viny:

„Inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmavanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b/ tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c/, ods. 4 Tr. por.

... Odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por... vyjadrujú obžalovaní svoju vôľu prijať vinu za skutok zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad, rovnako ako pri dohode o vine a treste (§ 333 ods.

3, § 334 ods. 1, 4 T. por.). Ak súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por., resp. § 257 ods. 6 Tr. por. v znení účinnom pred 1. septembrom 2011 toto vyhlásenie prijme, nemá už procesný priestor na dokazovanie, ktoré by vyvolalo zmenu skutkových zistení obžaloby, zároveň ani možnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku, určenej obžalobou. Inak by boli otázky, pokladané obžalovanému podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. nezmyselné a bez právnej relevancie. To platí aj o preskúmaní výroku o vine rozsudku, vyhláseného na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného, v odvolacom aj v dovolacom konaní (okrem preskúmania porušenia práv obhajoby v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ak by toto porušenie vyvolalo okolnosť, že obžalovaný učinil príslušné vyhlásenie, alebo ak by práva obhajoby boli porušené tým, že nebol dodržaný vyhláseniu a jeho prijatiu zodpovedajúci zákonný postup).“

Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, že okresný súd na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 30. mája 2013 konal v nezákonnom zložení, ústavný súd zdôrazňuje, že túto skutočnosť mali namietať už v jeho priebehu. Ak tak neurobili a následne urobili vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, tak sa sami pripravili o možnosť využitia opravných prostriedkov, a to tak odvolania, ako aj dovolania, keďže dovolanie v danom prípade z dôvodu, že súd rozhodol v nezákonnom zložení [§ 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku], nebolo s poukazom na ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku prípustné.

Ústavný súd sa nemôže stotožniť s tvrdením sťažovateľov, v zmysle ktorého najvyšší súd v obdobnej veci postupoval inak a dovolacou námietkou nezákonného zloženia súdu sa na rozdiel od ich trestnej veci meritórne zaoberal. Vo veci vedenej najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Tdo 23/2013, na ktorú sťažovatelia poukazujú, išlo o celkom odlišnú situáciu, keďže obvinení v označenej trestnej veci na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby neučinili vyhlásenie o tom, že sú vinní zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, a na hlavnom pojednávaní prebehlo dokazovanie v celom rozsahu, teda tak k vine, ako aj k trestu. Následne obvinení podali aj odvolania proti prvostupňovému rozsudku. V nijakom prípade teda nejde o obdobnú ani identickú situáciu ako v prípade sťažovateľov, keďže v ich prípade neprípustnosť ich dovolania podľa nimi označeného

dovolacieho dôvodu bola dôsledkom toho, že učinili vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je v časti, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, neprípustná, keďže sa sami vzdali opravných prostriedkov, ktoré by proti nemu mohli uplatniť, ak by neurobili vyhlásenie o vine podľa 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. V nadväznosti na tento záver ústavný súd vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, dospel k záveru, že v tejto časti je zjavne neopodstatnená, pretože spôsobom, akým najvyšší súd odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania, zodpovedá zmyslu a účelu príslušných ustanovení Trestného poriadku, a preto je z ústavného hľadiska akceptovateľný.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (v časti týkajúcej sa napadnutého rozsudku okresného súdu) a ako zjavne neopodstatnenú (v časti týkajúcej sa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu).

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených základných práv napadnutým príkazom Okresného súdu Považská Bystrica a napadnutým postupom príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy

Ďalšie námietky sťažovateľov týkajúce sa predovšetkým okolností ich zadržania, a teda obmedzenia ich osobnej slobody a v tej súvislosti aj námietky o neexistencii návrhu prokurátora na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky smerujú (podľa petitu) proti napadnutému príkazu Okresného súdu Považská Bystrica a napadnutému postupu príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy. Sťažovatelia v súvislosti s týmito námietkami nenamietajú postup najvyššieho súdu a s jeho závermi ani nijako nepolemizujú.

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd poukazuje na § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, z ktorého možno vyvodit', že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo skutočnosti, že napadnutý príkaz Okresného súdu Považská Bystrica bol vydaný 8. novembra 2012 a domová prehliadka, v rámci ktorej malo dôjsť k napadnutému postupu príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy, sa uskutočnila taktiež 8. novembra 2012 (vyplýva to zo samotnej sťažnosti, ako aj spisovej dokumentácie), celkom zjavne vyplýva, že sťažnosť bola v tejto časti podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľov odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak podanú oneskorene.

Nad rámec tejto časti tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že zo sťažnosti zjavne vyplýva, že námietky sťažovateľov týkajúce sa okolností ich zadržania (obmedzenia ich osobnej slobody) a samotného vykonania domovej prehliadky nesmerujú podľa petitu proti najvyššiemu súdu (ale len proti Okresnému súdu Banská Bystrica, resp. príslušníkovi Kriminálneho úradu finančnej správy) ako dovolaciemu súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že aj keby boli v tejto časti sťažnosti sťažovatelia ako porušovateľa svojich práv označili aj najvyšší súd, bolo by potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, a to vzhľadom na spôsob, ktorým sa dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia s touto námietkou vysporiadal. Najvyšší súd totiž

v napadnutom uznesení (v jeho citovanej časti) jasne zdôvodnil, prečo považuje obmedzenie osobnej slobody sťažovateľov príslušníkmi Kriminálneho úradu finančnej správy za zákonné, a rovnako zdôvodnil, prečo považuje za preukázanú existenciu návrhu prokurátora na vydanie príkazu na vykonanie domovej prehliadky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014